

Nya böcker, rapporter och utredningar inom området hälso- och sjukvård

Fokus: svensk litteratur om organisation, styrning och ledarskap men också andra aktuella ämnesområden som patientinflytande och e-hälsa

Vänd dig till Sjukhusbiblioteken om du vill låna boken eller om du är intresserad av att köpa in en bok till din verksamhet.

Flera av titlarna finns även tillgängliga som PDF-filer, detta är då markerat i listan med länkadress.

HTA-rapporter

Amningsbesvär - klipp av tung- och läppband, HTA-yttrande 2018:46 Metodrådet Stockholms läns landsting, 3 s.

Frågeställning: Ger klippning av tung- eller läppband hos barn med amningsproblem bättre effekt på amningen jämfört med att inte klippa?

Resultat i korthet: Litteratursökningen resulterade i en Cochrane-rapport vilken visade på att tungbandsklipp minskade smärta hos modern relaterad till amning på kort sikt, studierna kunde inte visa en konsekvent positiv effekt på barnets sugbeteende/amningen. Inga biverkningar eller komplikationer av behandlingen har rapporterats.

Studierna som ingick i rapporten var gjorda på små grupper och hade metodologiska svagheter vilket gör att kunskapsläget fortfarande är oklart. Inga relevanta studier kring läppbandsklipp återfanns.

http://www.vardgivarguiden.se/globalassets/utbildning-och-utveckling/vardutveckling/hta/hta-yttrande/amningsbesvar---klipp-av-tung--och-lappband-hta-yttrande-2018_46.pdf

Diagnostisk tillförlitlighet för kolorektala levermetastaser med CT, PET-CT och MR – metaanalys och hälsoekonomiska implikationer

HTA-enheten CAMTÖ Rapport 2018:10, 60 s.

SlutEvidensen för tillförlitlighet av CT, PET-CT och MR för påvisande av kolorektala levermetastaser bedöms vara otillräcklig och begränsad på grund av brister i överförbarheten, heterogenitet mellan studier och låg precision. Hög andel falskt positiva med CT gör att det är kostnadseffektivt att lägga till en annan undersökning innan beslut om behandling fattas. På lesionsnivå hade MR den lägsta andelen falskt negativa och detta är avgörande för att undvika icke-radikal leverkirurgi.

<https://www.regionorebrolan.se/Files-sv/%C3%96rebro%20l%C3%A4ns%20landsting/Forskning/Forskningsenheter/CAMT%C3%96/Diagnostiskt%20tillf%C3%B6rlitlighet%20levermetastaser.pdf>

Effekt av ortosbehandling vid knäledsartros – en snabböversikt

HTA-enheten CAMTÖ Rapport 2018:16, 20 s.

Sju systematiska översikter på ämnet identifierades.

I ena översikten från Cochrane 2015 visades ingen effekt av ortosanvändning. Av senare översikter visade en på osäker smärtlindrande effekt av olika ortoser medan tre översikter visade liten till måttlig positiv effekt på smärta och funktion vid medial artros i knäleden. Två översikter visade att det finns en varuskorrigerande effekt vid medial knäartros. Dock var resultaten från studier av låg eller medelhög kvalitet.

Enligt HTA-enheten CAMTÖ är det svårt att dra några säkra slutsatser om effekten av ortosbehandling vid knäledsartros vad gäller behandling av smärta, för korrigerande effekt är slutsatsen säkrare.

<https://www.regionorebrolan.se/Files-sv/%c3%96rebro%20l%c3%a4ns%20landsting/Forskning/Forskningsenheter/CAMT%c3%96/Effekt%20av%20ortosbehandling%20vid%20kn%c3%a4ledsartros%20180821.pdf>

**Efficacy of the Swedish model for physical activity by prescription
[Effekter av den svenska modellen för fysisk aktivitet på recept (FaR)]
Region Västra Götaland, HTA-centrum 2018, 52 s.**

Syfte: Att studera om den svenska modellen för FaR i nordiska förhållanden är bättre än att inte använda FaR vad gäller dödlighet, sjuklighet, fysisk aktivitetsnivå, hälsorelaterad livskvalitet (HRQoL) och fysisk kapacitet för vuxna som av hälso- och sjukvården bedömts vara i behov av ökad fysisk aktivitet.

Resultat: Nio relevanta artiklar identifierades: sju RCT:er, en kohortstudie och en fallserie. FaR jämfört med ej FaR kan troligen öka den fysiska aktivitetsnivån och är troligen förenad med liten eller ingen skillnad i risker och biverkningar. FaR kan öka sex minutersgångsträckan (6-MWT), samt leda till liten eller ingen skillnad i hälsorelaterad livskvalitet, glukosmetabolism, samt kan minska kroppsvikt och midjemått något.

https://alfresco.vgregion.se/alfresco/service/vgr/storage/node/content/workspace/SpacesStore/8ff8e2be-244d-43fc-9a43-3600f9c35aae/2018_100%20HTA-rapport%20FaR.pdf?a=false&guest=true

**Icke invasivt andningsstöd med högflödesgrimma till barn i hemmet
HTA-yttrande 2018:42 Metodrådet Stockholms läns landsting, 3 s.**

Frågeställning: Är andningsunderstöd till barn med långvarig andningssvikt med Airvo/Optiflow – högflödesgrimma (HFNC), eller jämförbar produkt, i hemmet bättre än, eller likvärdigt, än andra befintliga alternativ?

Svar i korthet: Det saknas vetenskapligt underlag för att svara på frågeställningen.

För prematurt födda barn som vårdas på sjukhus har HFNC jämförbara resultat som andra icke-invasiva andningsstöd vad gäller behov av ytterligare andningsstöd och andel med kronisk lungsjukdom och död.

http://www.vardgivarguiden.se/globalassets/utbildning-och-utveckling/vardutveckling/hta/hta-yttrande/langtidsandningsstod-i-hemmet-till-barn---yttrande-2018_42.pdf

**Interaktiv telemedicin vid långvariga sjukdomstillstånd
HTA-enheten CAMTÖ Snabböversikt 2018:15, 19 s.**

Syftet med denna översikt var att sammanställa vetenskaplig litteratur som utvärderar effekt, acceptabilitet och kostnadseffektivitet av telemedicin som alternativ eller tillägg till sedvanlig vård. Urvalskriterier var patienter med kroniska sjukdomar där regelbunden kontakt med sjukvården är etablerad. Man fann 91 systematiska översikter publicerade de senaste fem åren som bedömdes relevanta och lästes i sin helhet. Överlag hade telemedicinbehandlingarna positiv effekt i jämförelse med inaktiv kontrollgrupp, och oftast hade de jämförbar effekt med andra behandlingsmetoder.

<https://www.regionorebrolan.se/Files-sv/%c3%96rebro%20%c3%a4ns%20landsting/Forskning/Forskningsenheter/CAMT%c3%96/Interaktiv%20telemedicin%20vid%20%c3%a5ngvariga%20sjukdomstillst%c3%a5nd.pdf>

Medicinsk bedömning och diagnostik av nytillkomna symtom via digitala vårdbesök HTA-enheten CAMTÖ Rapport 2018:13, 40 s.

Syftet med översikten var att kartlägga det aktuella kunskapsläget kring bedömning av nytillkomna symtom och diagnostik via digitala vårdmöten (ljud och bild), i jämförelse med ett sedvanligt fysiskt besök hos läkare.

Litteratursökningen resulterade i att två studier valdes ut för analys, dock var de båda av sämre kvalitet och upphovsmännen hade ekonomisk koppling till den studerade verksamheten. Bedömningen är att det saknas underlag för att dra några slutsatser kring ämnet.

<https://www.regionorebrolan.se/Files/v/%c3%96rebro%20l%a4ns%20landsting/Forskning/Forskningsenheter/CAMT%c3%96/E-h%c3%a4lsa.pdf>

Nuklearmedicinska metoder för diagnostik av infektion i knä- och höftledsprotos – en snabböversikt

HTA-enheten CAMTÖ Rapport 2018:17, 29 s.

Syfte: att kartlägga kunskapsläget kring tillförlitligheten av olika nuklearmedicinska metoder för diagnostik av misstänkt infektion i knä- och höftprotos.

Slutsatser i korthet: Åtta systematiska översikter valdes ut, men det var stor heterogenitet mellan studierna som ingick i dessa vilket försvårade möjligheten att dra några säkra slutsatser. Skelettscintigrafi visade ha lägre specificitet vid infektion kring både knä och höftledsprotos. Gällande sensitivitet fanns inga signifikanta skillnader mellan metoderna för varken knä- eller höftledsprotosinfektion.

<https://www.regionorebrolan.se/Files/sv/%C3%96rebro%20l%a4ns%20landsting/Forskning/Forskningsenheter/CAMT%C3%96/Ledprotos%20180530.pdf>

Preoperativ tvätt med klorhexidin

HTA-Skåne, Utlåtande, 5 s.

Frågeställning: Är preoperativ tvätt med klorhexidin bättre än utan klorhexidin för att förebygga postoperativa sårinfektioner?

Svar i korthet: Inga utav studierna som identifierats har kunnat påvisa någon

klar minskning av postoperativa infektioner genom preoperativ tvätt med klorhexidin.

Kvaliteten på litteraturen i ämnet har av översiktsförfattarna mestadels bedömts som låg.

Bristen på högkvalitativa jämförande studier gör att det är svårt att dra några säkra slutsatser.

<https://vardgivare.skane.se/siteassets/3.-kompetens-och-utveckling/sakkunniggrupper/hta/rapporter/2018/utlatande-preoperativ-tvatt-med-klorhexidin.pdf>

Pulserande ultraljud (LIPUS) för att förbättra benläkning vid fraktur eller operation

HTA-yttrande 2018:45 Metodrådet Stockholms läns landsting, 3 s.

Frågeställning: Förbättrar Low Intensity Pulsed UltraSound (LIPUS) läkning av frakturer, kirurgiska ingrepp i benvävnad (osteotomier) och steloperationer (artrodeser) jämfört med när LIPUS inte används, dels för patienter där benläkning uteblivit inom förväntad tid, dels vid användning direkt i samband med fraktur eller ingrepp?

Svar i korthet: 4 systematiska litteraturoversikter identifierade, varav två saknade studier med kontrollgrupp och kunde därför inte besvara frågan. Av de återstående översikterna valdes den som höll högst metodologisk kvalitet. Sammantaget visas att LIPUS inte påverkar tid till återgång i arbete, tid till full belastning, smärtlindring eller framtida behov av operation. Vid analys av samtliga 26 studier som ingick i översikten ger LIPUS en minskning av tiden till radiologiskt konstaterad läkning. Effekten kvarstår dock inte när analysen begränsas till välgjorda studier med låg risk för bias. Inga studier visade biverkningar eller negativa effekter förutom lätt hudirritation.

http://www.vardgivarguiden.se/globalassets/utbildning-och-utveckling/vardutveckling/hta/hta-yttrande/pulserande-ultraljud-och-benlakning_hta_yttrande_2018_45.pdf

Rehabilitering av nedsatt synfunktion efter stroke – snabböversikt

HTA-enheten CAMTÖ Rapport 2018:02, 36 s.

Fem systematiska översikter ligger till grund för denna rapport om rehabilitering av nedsatt synfunktion efter stroke. Enligt rapporten finns det begränsad evidens för att kompensationssträning kan förbättra skanning-, läsförmåga, samt öka Quality of Life hos strokepatienter med synfälsbortfall. För de andra studerade interventionerna saknas kunskap om effekten då studierna varit bristfälliga och inte kunnat jämföras.

<https://www.regionorebrolan.se/Files-sv/%c3%96rebro%201%c3%a4ns%20landsting/Forskning/Forskningsenheter/CAMT%c3%96/Rehabilitering%20av%20nedsatt%20synfunktion%20efter%20stroke.pdf>

Silverförband vid behandling av kroniska bensår– en snabböversikt

HTA-enheten CAMTÖ Rapport 2018:12, 10 s.

2010 publicerade SBU en Alertrapport och bedömde då att det vetenskapliga underlaget var otillräckligt för att avgöra om det fanns skillnad mellan silverförband och förband utan silver avseende andel läkta sår, sårstorlek, smärta, livskvalitet, andel infektioner och antibiotikaförbrukning. Syftet med denna snabböversikt var att värdera om kunskapsläget förändrats sedan dess. Av de åtta systematiska översikterna som studerades visar fem av dem att det saknas effekt av silverförband. Av de systematiska studierna som angav effekt av silverförband angav flera av dem endast kortsiktig sårminskning.

<https://www.regionorebrolan.se/Files-sv/%c3%96rebro%201%c3%a4ns%20landsting/Forskning/Forskningsenheter/CAMT%c3%96/Snabb%c3%b6versikt%20Silverf%c3%b6rband.pdf>

Transkutan supraorbital elektrostimulering vid migrän

HTA-yttrande 2018:47 Metodrådet Stockholms läns landsting, 4 s.

Frågeställning: Kan transkutan supraorbital elektrostimulering förebygga migränanfall hos personer med 2 eller fler migränanfall per månad?

Svar i korthet: Två RCT:er identifierades, varav en med stora metodproblem och risk för bias. Den andra välgjorda studien, i vilken 67 patienter ingick, visade bland annat på statistiskt signifikant minskning av antalet migrändagar och att patienter med 50 % reduktion av antal migrändagar per månad var 38 % i interventionsgruppen varav 12 % i kontrollgruppen. Metodrådet menar på att det saknas tillräckligt vetenskapligt stöd för evidensgradering och för att svara på frågeställningen.

<https://vardgivarguiden.se/globalassets/utbildning-och-utveckling/vardutveckling/hta/hta-yttrande/elektrostimulering-vid-migran---hta-yttrande-201847.pdf?IsPdf=true>

Ångvaporisering vid benign prostatahyperplasi

HTA-yttrande 2018:44 Metodrådet Stockholms läns landsting, 3 s.

Frågeställning: Är ångvaporisering vid symptomgivande benign prostatahyperplasi bättre än, eller likvärdigt, sedvanlig kirurgisk behandling?

Svar i korthet: Ångvaporisering skulle kunna erbjuda effektiv behandling av ett vanligt hälsoproblem med gynnsam biverknings- och komplikationsprofil. Det vetenskapliga underlaget är otillräckligt för att bedöma detta. Därför efterlyses välgjorda oberoende studier som jämför ångvaporisering med etablerade kirurgiska och minimalinvasiva behandlingsalternativ.

http://www.vardgivarguiden.se/globalassets/utbildning-och-utveckling/vardutveckling/hta/hta-yttrande/yttrande_2018_44-hta-angvaporisering-vid-bph.pdf

SBU-rapporter

Arbetsmiljöns betydelse för fibromyalgi

SBU:s Upplysningstjänst 2018, 12 s.

Frågeställning: Vilka artiklar finns det som undersöker betydelsen av olika faktorer i arbetsmiljön för uppkomst eller förvärrande av fibromyalgi?

Svar: Tre relevanta artiklar identifierades, ingen systematisk översikt återfanns.

Författarna till två utav artiklarna redovisade studier som visade på att olika typer av stress kan förvärra eller påverka uppkomst av fibromyalgi. En artikel redovisade en experimentell studie som visade att personer med fibromyalgi som utförde repetitivt arbete fick förvärrade smärtsymtom. SBU:s upplysningstjänst ber läsarna att observera att dessa tre studier inte kan svara på om det föreligger ett orsakssamband mellan dessa exponeringar och fibromyalgi.

<https://www.sbu.se/sv/publikationer/sbus-upplysningstjanst/arbetsmiljons-betydelse-for-fibromyalgi/>

Behandling av våldsutövare i nära relationer

SBU:s Upplýsningstjänst 2018, 23 s.

Frågeställning: Vilka systematiska översikter finns det som utvärderat behandling av våldsutövare i nära relationer?

Resultat: Tolv systematiska översikter som utvärderar behandling av män som utövar våld i nära relationer identifierades. De flesta rapporterar liten eller ingen effekt på minskat våldsutövande med de metoder som utvärderats, eller att rådande evidens är otillräcklig för att dra slutsatser. Flera författare efterlyser mer forskning på området.

<https://www.sbu.se/contentassets/30329879c54c4dd89a0d7876cc08735a/behandling-av-valdsutovare-i-nara-relationer.pdf>

Behandlingsfamiljer för ungdomar med allvarliga beteendeproblem – Treatment

Foster Care Oregon

SBU Utvärderar 2018, 94 s.

Rapport utvärderar en insats till ungdomar med allvarliga beteendeproblem som kallas Treatment Foster Care, eller behandlingsfamilj. Litteratursökningen identifierade endast en version av behandlingsfamiljer för den valda målgruppen, Treatment Foster Care Oregon (TFCO). I Sverige finns TFCO i begränsad omfattning i Sverige och har funnits sedan början av 2000-talet. Rapportens slutsatser är bland annat att TFCO leder troligtvis till mindre fortsatt kriminalitet och färre placeringar på låst avdelning än när ungdomarna placeras på institution. Det är möjligt att TFCO leder till mindre användning av narkotika och bättre psykisk hälsa. TFCO kostar i genomsnitt mindre än placering på särskilda ungdomshem och något mer än på HVB.

<https://www.sbu.se/sv/publikationer/SBU-utvarderar/behandlingsfamiljer-for-ungdomar-med-allvarliga-beteendeproblem/>

Betydelsen av elektrodplaceringen vid elektrokonvulsiv behandling (ECT)

SBU Kommenterar 2018, 5 s.

SBU har här sammanfattat och kommenterar en systematisk litteraturoversikt från 2017 som utvärderat om det finns skillnader i effekt på depressionssymtom eller kognitiva funktioner efter ECT-behandling vid jämförelse mellan unilateral och bitemporal elektrodplacering. Översikten visade bland annat att båda elektrodplaceringarna gav en lika stor minskning av depressionssymtom efter en veckas behandling. Unilateral placering gav något mindre minnesproblem och efter ett år var effekten likvärdig vad gällde att förebygga återfall i depression.

https://www.sbu.se/contentassets/a3996333166d40e3aba1c68fbb14e964/betydelsen_elektrodplaceringen_elektrokonvulsiv_behandling_ect.pdf

Dry Needling

SBU:s Upplýsningstjänst 2018, 22 s.

Frågeställning: Vilka vetenskapliga studier har studerat effekten av Dry Needling på smärta? Svar i korthet: 21 systematiska översikter som utvärderar effekten av behandlingsformen Dry Needling på smärta identifierades. I merparten av översikterna menade författarna att inte några säkra slutsatser kan dras, flera utav författarna menar också att kvaliteten på de studierna är låga, heterogeniteten stor och/eller att stickprovsstorlekarna är för små för att kunna ge rekommendationer. Upplýsningstjänsten identifierade också en HTA-rapport i vilken författarnas slutsats menade på att det saknades evidens för att Dry Needling är en effektiv intervention.

<https://www.sbu.se/contentassets/77a1e40530f84ca984511c9fe496df7a/dry-needling.pdf>

**Egenavgifter inom hälso- och sjukvården som styrmedel för nyttjande av vård
SBU:s Upplysningstjänst 2018, 35 s.**

Frågeställningar: Vilka systematiska översikter finns det som undersöker hur nivån på egenavgifter för läkarbesök påverkar patienters hälsa och efterfrågan på läkarbesök? Vilka systematiska översikter finns det som undersöker hur nivån på egenavgifter för läkemedel påverkar patienters hälsa, samt efterfrågan på läkemedel och annan vård? Svar i korthet: 31 systematiska översikter identifierades som tillkommit sedan SBU:s tidigare sammanställning år 2011. I rapporten sammanställs slutsatserna från författarna till översikterna.

https://www.sbu.se/contentassets/73fa33a3950349cf9facd4c1d7795682/egenavgifter_hals_o_sjukvarden_styrmedel_nyttjande_vard.pdf

**Infektionsrisk och tidpunkt för uppdukning av instrument på operationssal
SBU:s Upplysningstjänst 2018, 6 s.**

Frågeställning: Vilken evidens finns för att instrument ska dukas upp innan patienten förs in på operationssal?

Svar: Denna rapport är en uppdatering av SBU:s Upplysningstjänstsvaret med samma namn från 2012. Man har inte identifierat några studier som svarar på frågeställningen, men dock en som kan vara av intresse.

https://www.sbu.se/contentassets/c26b57a6e0794a509ca2ea2ba914876f/infektionsrisk_tidpunkt_oppdukning_instrument_operationssal.pdf

**Konstgjorda bukspottkörtelsystem och glukoskontroll hos patienter med typ 1-
diabetes**

SBU Kommenterar 2018, 5 s.

SBU sammanfattar och kommenterar en systematisk översikt och metaanalys över effekten av konstgjorda bukspottkörtelsystem på glukoskontrollen hos patienter med typ 1-diabetes.

<https://www.sbu.se/sv/publikationer/sbu-kommentar/konstgjorda-bukspottkortelsystem-och-glukoskontroll-hos-patienter-med-typ1-diabetes/>

**Kognitiv beteendeterapi (KBT) eller motiverande samtal (MI) för barn eller
ungdomar**

SBU:S Upplysningstjänst 2018, 22 s.

Frågeställning: Vilka studier finns det som undersöker effekten av KBT eller MI hos barn och ungdomar:

- i institutionsvård/hem för vård eller boende (HVB)
- med ADHD
- med autismspektrumtillstånd
- med antisocialt eller aggressivt beteende
- som utsatts för trauma i form av krigsupplevelser eller flykt.

41 relevanta systematiska översikter identifierades, ingen av dessa undersökte enbart MI.

<https://www.sbu.se/contentassets/d3afcaeb07864b6c9cc0f99cc0a41bd2/kognitiv-beteendeterapi-eller-motiverande-samtal-for-barn-eller-ungdomar.pdf>

Icke-kirurgisk behandling med laser i tandvården

SBU:s Upplysningstjänst 2018, 40 s.

Frågeställning: Finns det vetenskapligt stöd för användning av icke-kirurgisk laser i tandvården för att lindra smärta och/eller stimulera läkning?

Svar i korthet: 56 systematiska översikter från 2010 och framåt som utvärderar icke-kirurgisk laser som behandlingsmetod inom tandvården identifierades. Författarna drar generellt slutsatsen att effektstorleken är osäker och att evidensen för laserbehandling och Fotodynamisk terapi (PDT) vid de olika studerade tillstånden är otillräcklig eller begränsad.

<https://www.sbu.se/sv/publikationer/sbus-upplysningstjanst/icke-kirurgisk-behandling-med-laser-i-tandvarden/>

Low-level laser therapy (LLLT) vid oral mukositis orsakad av cancerbehandling

SBU:s upplysningstjänst 2018, 16 s.

Frågeställning: Finns det vetenskapligt stöd för att LLLT kan lindra oral mukositis som orsakats av cancerbehandling?

Svar: 6 översikter och 14 primärstudier identifierades, i de flesta studierna dras slutsatsen att LLLT har en lindrande effekt på oral mukositis, då behandlingen sker i samband med cancerbehandlingen. Flertalet av författarna menar också att det behövs fler studier på området för att bekräfta att behandlingen är säker och effektiv.

https://www.sbu.se/contentassets/b71a019e601a469ebe3a9eef413c4601/low_level-laser-therapy_lllt_vid-oral-mukositis-orsakad-av-cancerbehandling.pdf

Omega-3-fettsyror och E-vitamin vid kirurgiskt ingrepp

SBU:s Upplysningstjänst 2018, 9 s.

Frågeställning: Kan kosttillskott med omega-3-fettsyror eller E-vitamin medföra en ökad blödningsrisk och bör dessa därför undvikas under en period före ett kirurgiskt ingrepp?

Svar i korthet: tre systematiska översikter som studerat effekten av omega-3-fettsyror/fiskolja vid kirurgiska ingrepp identifierades. Författarna till samtliga översikter drar samma slutsats; omega-3-fettsyror/fiskolja ökar inte blödningsrisken vid ett kirurgiskt ingrepp. Upplysningstjänsten kunde inte identifiera någon systematisk översikt eller randomiserad kontrollerad studie gällande E-vitamin och blödningsrisk vid kirurgiskt ingrepp.

<https://www.sbu.se/contentassets/cd451d09ad3844b8ab850aeb76f64a6a/omega-3-fettsyror-och-e-vitamin-vid-kirurgiskt-ingrepp.pdf>

Ytersättningshöftprotes – ”Birmingham hip resurfacing” (BHR)

SBU:s Upplysningstjänst 2018, 21 s.

Frågeställning: Vilka artiklar finns det som undersöker nyttan (relationen mellan effekt och eventuella komplikationer) av ytersättningshöftprotes (Birmingham hip resurfacing) jämfört med totalprotes för patienter med artros?

Och hur ser relationen mellan kostnader och effekt ut för dessa behandlings-metoder jämfört med varandra?

https://www.sbu.se/contentassets/c3c885d85948471ea3f003a0a9b6b50b/ytersattningshoftprotes_birmingham-hip-resurfacing_bhr.pdf

Öppenvårdsinsatser för familjer där barn utsätts för våld och försummelse SBU Utvärderar 2018, 142 s.

Rapportens sammanställer det vetenskapliga underlaget om effekter och kostnadseffektivitet av olika öppenvårdsinsatser till familjer där det förekommer våld och försummelse mot barn, och har även studerat hur föräldrar och barn upplever att delta i dessa insatser.

<https://www.sbu.se/sv/publikationer/SBU-utvarderar/oppenvardsinsatser-for-familjer-dar-barn-utsatts-for-vald-och-forsummelse/>

Ledarskap

Destruktivt ledarskap

Av Maria Fors Brandebo, Sofia Nilsson m.fl. 2018, 148 s.

Boken handlar om att identifiera destruktiva beteenden och negativa egenskaper hos främst ledare men också hos medarbetare och organisationer.

Enligt författarna får ofta ledares negativa egenskaper större genomslag än de positiva, men att detta kan avhjälpas genom ökad självinsikt, vilket boken ger olika metoder för.

Maria Fors Brandebo är fil.dr. i psykologi och Sofia Nilsson är fil.dr. i pedagogik och båda arbetar som forskare på Försvarshögskolans Ledarskapscentrum.

Halva föräldraledigheten, hela tiden

SKL 2018, 27 s.

Rapporten riktar sig till arbetsgivare inom välfärdssektorn och är tänkt att vara ett stöd vid jämställdhetsarbetet. Det finns enligt SKL fortfarande tydliga strukturella skillnader mellan kvinnor och män på arbetsmarknaden och det behövs ett aktivt jämställdhetsarbete för att motverka dessa. Denna rapport fokuserar på två områden; delad föräldraledighet och ökat heltidsarbete.

<https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7585-614-8.pdf?issuusl=ignore>

Sveriges viktigaste chefsjobb - Om hur välfärden hittar och utvecklar framtidens chefer

SKL 2018, 56 s.

Enligt rapporten kommer välfärden att ställas inför stora utmaningar i framtiden och för att möta dessa behövs duktiga chefer och ledare för att driva utvecklings- och förändringsarbete. Fyra chefer berättar i denna rapport om vad som krävs för att välfärden ska vara attraktiva arbetsgivare till chefer för att kunna behålla bra chefer och för att rekrytera nya.

<https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7585-612-4.pdf?issuusl=ignore>

Juridik

Arbetstid - Lagar och Avtal

SKL 2018, 60 s.

Skriften innehåller en genomgång av lagar och bestämmelser i Allmänna Bestämmelser (som reglerar arbetstid och arbetstidens förläggning inom kommun- och landstingssektorn samt hos Pactas medlemsföretag.

<https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7585-589-9.pdf?issuusl=ignore>

Statistik

Anmälningsskyldiga sjukdomar Sverige 2017 – epidemiologisk årsrapport, tabellsamling

Tabellsamling över anmälningsskyldiga sjukdomar i Sverige med statistik för 2017 över antal rapporterade fall och incidens. Statistiken finns fördelat på län, kön, åldersgrupper och femårsöversikt för antal fall och incidens.

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/7308fedef5374c62bff649798b0c5b74/anmalningspliktiga-smittsamma-sjukdomar-sverige-2017.pdf>

Bekräftat samband mellan försäljning av antibiotika och förekomst av Clostridium difficile

Folkhälsomyndigheten 2018, 2 s.

Folkhälsomyndigheten har tillsammans med Nationale Strama undersökt sambandet mellan försäljning av antibiotika och förekomsten av Clostridium difficile. I studien fann man ett samband mellan total antibiotikaförsäljning och incidens av Clostridium difficile. Man fann också ett samband mellan hög andel försäljning av högriskantibiotika och incidens av Clostridium difficile. Studien tyder på att förbättrad förskrivning av antibiotika skulle minska incidensen av Clostridium difficile.

https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/4fba1964484742a2990e32cb876f2886/faktablad_samband_forsaljning_antibiotika_och_clostr_diff.pdf

Ekonomirapporten, maj 2018

SKL 2018, 72 s.

Rapport från SKL om kommunernas och landstingens ekonomi.

Svenska ekonomi närmar sig balans från högkonjunktur, kommunerna har ett starkt finansiellt utgångsläge, men står inför ökande befolkning och stora investeringsbehov.

Landstingen har ett sämre ekonomiskt utgångsläge kopplat till demografin.

<https://webbutik.skl.se/sv/artiklar/ekonomirapporten-maj-2018.html>

Folkhälsans utveckling - Årsrapport 2018

Folkhälsomyndigheten 2018, 23 s.

Rapporten ger övergripande beskrivning av folkhälsan i Sverige i nuläget och dess bestämningsfaktorer i olika befolkningsgrupper till exempel utbildningsnivå, ålder och kön. Där det är möjligt redovisas även folkhälsoutvecklingen under den senaste elvaårsperioden.

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/577b81a929364c6da074a391e29c134d/olkhalsans-utveckling-arsrapport-2018-18001.pdf>

Hälsa- och sjukvårdsbarometern 2017

SKL 2018, 44 s.

Hälsa- och sjukvårdsbarometern är en årlig nationell undersökning som syftar till att fånga upp attityder, förväntningar och erfarenheter hos tidigare, nuvarande och framtida patienter och närstående.

<https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7585-615-5.pdf?issuosl=ignore>

KPP Psykiatri 2016

SKL 2018, 66 s.

I rapporten redovisas 2016 års kostnader för verksamhetsområdena vuxenpsykiatri, barn- och ungdomspsykiatri och rättspsykiatri för femton landsting/regioner som lämnat uppgifter till SKL:s nationella KPP-databas (Kostnad Per Patient)

Rapporten ger exempel på analyser som kan vara behjälpliga vid verksamhetsutveckling, förbättringsarbete och resursfördelning inom psykiatri.

<https://webbutik.skl.se/sv/artiklar/kpp-psykiatri-2016.html>

Öppna jämförelser Vård och omsorg om äldre 2017

SKL 2018, 140 s.

Rapport från SKL och socialstyrelsen med indikatorbaserade jämförelser av vården och omsorgen om äldre

Rapporten innehåller 28 indikatorer så som bemötande, förtroende, läkemedel och fallskador och även 15 bakgrundsmått, med resultat på kommunnivå.

<https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7585-674-2.pdf?issuusl=ignore>

Övrigt

EU i lokalpolitiken 2018

SKL 2018, 96 s.

2010 genomförde SKL en undersökning om hur stor påverkan EU har på verksamheten som bedrivs i kommuner, landsting och regioner. Nu har SKL genomfört analysen igen för att se om slutsatserna från 2010 fortfarande gäller. Rapporten innehåller också en beskrivning av hur kommuner, landsting och regioner kan påverka beslut som fattas i EU.

<https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7585-611-7.pdf?issuusl=ignore>

Handlingsplan för gemensamma förutsättningar för digital utveckling

SKL 2018 63 s.

Handlingsplanens syfte är att förverkliga de förutsättningar som krävs för att underlätta kommuner, landsting och regioners verksamhetsutveckling och för att nå en ökad digital samverkan. Planen tar upp fyra arbetsområden; Ledning och styrning, Principer, arkitektur och säkerhet, Informationsförsörjning och digital infrastruktur samt Processer och tjänster. Inom varje område beskrivs övergripande mål och de aktiviteter som behöver göras dels nationellt samt de som kommuner, landsting och regioner ansvarar för.

<https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7585-516-5.pdf?issuusl=ignore>

Ohälsosamma levnadsvanor - Framgångsfaktorer för prevention och behandling

SKL 2018, 28 s.

Skrift från SKL som riktar sig till hälso- och sjukvårdsledningar och syftar till att stödja vid arbetet att jobba med rådgivning enligt socialstyrelsens nationella riktlinjer för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor.

<https://webbutik.skl.se/sv/artiklar/ohalsosamma-levnadsvanor.html>

Personcentrerad vård i Sverige

SKL 2018, 41 s.

Rapporten är en kartläggning av vilka samordningsfunktioner som finns inom landsting och regioner och beskriver hur arbetet med personcentrerad vård bedrivs idag, samt vilket behov av nationellt stöd som finns.

<https://webbutik.skl.se/sv/artiklar/personcentrerad-var-d-i-sverige.html>

**Prövning av barnets bästa - Ett verktyg för styrning och ledning
SKL 2018, 22 s.**

Skriften är tänkt att vara ett stöd till förtroendevalda som ska efterfråga ett underlag som utgår från barnets rättigheter och som en vägledning till alla som står i beredskap att göra prövningar av barnets bästa.

Syftet med skriften är att reda ut begrepp och klargöra FN-kommitténs synpunkter på och rekommendationer om vad en prövning kan innehålla.

<https://webbutik.skl.se/sv/artiklar/provning-av-barnets-basta.html>

**Rekommendationer om förebyggande åtgärder mot invasiv meningokockinfektion
Folkhälsomyndigheten, 2018, 47 s.**

Revidering av tidigare utgåva från 2016. Rekommenderar förebyggande åtgärder mot invasiv meningokockinfektion i form av postexpositionsprofylax med antibiotika och i form av preexpositionsprofylax med vaccination. Myndigheten har tagit fram uppdaterade rekommendationer för postexpositionsprofylax till närkontakter i samband med fall av invasiv meningokockinfektion samt för vaccination av definierade riskgrupper.

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/941f1dd281b24e75b6e6d46d490b4d1d/rekommendationer-om-forebyggande-atgarder-mot-invasiv-meningokockinfektion.pdf>

Rekommendationer om vaccination mot hepatit B. Profylax med vaccin och immunoglobulin – före och efter exposition

Folkhälsomyndigheten 2018, 17 s.

Rekommendationerna är tänkt som stöd för vaccinerande verksamheter för att bedöma vilka som skall erbjudas vaccination mot hepatit B, vilken dosering som ska ges inom vilka intervall.

Folkhälsomyndigheten rekommenderar att alla barn ska erbjudas vaccination mot hepatit B också personer ur vissa riskgrupper till exempel personer som injicerar droger, män som har sex med män, personer med kronisk hepatit C, personer som lever med hiv, personer med njursvikt med flera.

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/63413f057dfc49cbaf6903877ffd65ab/rekommendationer-hepatitb-vaccination.pdf>

Swedres-Svarm 2017

Folkhälsomyndigheten och Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) 2018. 118 s.

Rapporten visar statistik för 2017 över antibiotikaförsäljning till både människor och djur och även statistik för antibiotikaresistens hos bakterier från människor och djur.

Rapporten visar bland annat på en minskning av MRSA och ESBL, ESBL-CARBA bland Enterobacteriaceae kvarstår vid den tidigare nivån, flera utbrott av VRE på sjukhus och fortsatt minskning av Clostridium difficile infektion.

Försäljningen av antibiotika inom öppenvården minskade med cirka 3 procent

https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/2ec8ee5ab1674c75beec834ff903ec43/swedres-svarm-201718003.pdf?bcsi_scan_61d8ec265feea963=0&bcsi_scan_filename=swedres-svarm-2017-18003.pdf

Trygg hela vägen

SKL 2018, 122 s.

Rapport om förlossningsvården i Sverige. SKL har genomfört en nationell kartläggning av svensk förlossningsvård för att hitta förbättringsmöjligheter och exempel att lära av.

Förlossningsvården i Sverige håller i internationell jämförelse en hög standard, men det finns utmaningar gällande till exempel kompetensförsörjning och regionala skillnader.

SKL menar att det behövs ett helhetsgrepp och att förlossningsvården ska ses som en sammanhängande vårdkedja.

<https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7585-620-9.pdf?issuusl=ignore>

Finns även i sammanfattad version med de nio viktigaste lärdomarna från rapporten kallad Vägledning – Trygg hela vägen

<https://webbutik.skl.se/sv/artiklar/vagledning-trygg-hela-vagen.html>

Välkommen till Sjukhusbiblioteken i Värmland!

Arvika: 0570-71 20 75

sjukhusbiblioteket.arvika@liv.se

Karlstad: 054-61 51 44

sjukhusbiblioteket.karlstad@liv.se

Torsby: 0560-47405

sjukhusbiblioteket.torsby@liv.se